

UZASADNIENIE

odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla
**„Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zbąszynek na lata 2019-2022 z perspektywą na lata
2023 - 2026”**

Sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018 poz. 2081 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 49 Ustawy, przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy wziąć pod uwagę następujące uwarunkowania:

- 1) **charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 Ustawy** – celem dokumentu jest opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Zbąszynek na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”, który porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, niniejszy dokument zawiera cele ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Program Ochrony Środowiska definiuje cele i zadania dla najbliższych 8 lat (2019-2026), monitoring realizacji Programu oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń Programu. Nadrzędnym celem Programu jest zachowanie walorów przyrodniczych i poprawa stanu środowiska poprzez zrównoważony rozwój Gminy Zbąszynek. W dokumencie na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania o realizacji, które należy podjąć w celu poprawy jakości środowiska.

Przedmiotowy dokument zawiera:

- analizę uwarunkowań zewnętrznych wynikających z dokumentów planistycznych i strategicznych na stopniu wojewódzkim, powiatowym i gminnym,
- efekty realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska,
- charakterystykę Gminy Zbąszynek,
- analizę stanu środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Zbąszynek,
- główne ustalenia Programu Ochrony Środowiska (cel nadrzędny, cele operacyjne, działania ekologiczne),
- instrumenty realizacji gminnego Programu Ochrony Środowiska,
- system zarządzania i monitoring Programu Ochrony Środowiska,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Działania objęte przedmiotowym opracowaniem mają charakter lokalny, gdyż będą realizowane na terenie obszaru mieszczącego się w granicach administracyjnych Gminy Zbąszynek. Projekt Programu Ochrony Środowiska dotyczy zatem obszarów w granicach jednej gminy, co stanowi o możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

- a) **stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć** – realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie

spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000. Przedmiotowy dokument wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym planowane działania mają na celu poprawę jakości środowiska przyrodniczego na obszarze Gminy, ochronę klimatu Ziemi, tworzenie warunków zdrowego życia mieszkańców w chwili obecnej i w przyszłości.

W dokumencie przewidziane do realizacji zostały zadania inwestycyjne w następujących obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

- b) **powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach** – cele wskazane w dokumencie wynikają z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym;
 - c) **przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska** – zrównoważony rozwój definiuje się jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń. Dokument wskazuje kierunki działań i zadania podejmowane w celu poprawy jakości środowiska, w związku z tym należy stwierdzić, że działania inwestycyjne zawarte w przedmiotowym dokumencie ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej;
 - d) **powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska** – głównym celem realizacji zadań ujętych w dokumencie jest zrównoważony rozwój Gminy Zbąszynek wpływający na poprawę jakości środowiska i dążący do zachowania tutejszych obszarów chronionych. Realizacja działań wskazanych w dokumencie wpłynie na poprawę stanu środowiska, przyczyni się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze wśród mieszkańców Gminy;
- 2) **rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:** charakter planowanych działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja zadań proponowanych w dokumencie nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, a wręcz przeciwnie – przyczynią się do jego poprawy:
- a) **prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań** – prawdopodobieństwo występowania oddziaływań wydaje się być niewielkie. Zasięg oddziaływania określa niniejszy dokument. Realizacja zadań wskazanych w dokumencie będzie rozłożona w czasie (od 2019 roku do 2026 roku) i przestrzeni. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy, a uciążliwości mogą wynikać jedynie z przeprowadzanych robót, np. hałas spowodowany pracą sprzętu mechanicznego. Po zakończeniu inwestycji, nastąpi oddziaływanie wtórne: poprawa ładu przestrzennego, estetyki, funkcjonalności oraz poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez ograniczenie m. in. zanieczyszczeń powietrza.
 - b) **prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych** – nie przewiduje się możliwości wystąpienia skumulowanego oddziaływania na środowisko w trakcie realizacji,

jak i eksploatacji zrealizowanych inwestycji, a także oddziaływań transgranicznych przedsięwzięć ujętych w Programie;

- c) **prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska** – nie przewiduje się możliwości wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję zaplanowanych inwestycji w środowisko, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP, a także zapewniona zostanie ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia środowiska i hałasu. Inwestycje przewidziane do realizacji w Programie Ochrony Środowiska ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą miały zatem negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji.

Większość działań zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie będzie miała charakter nieszkodliwy dla środowiska – obojętny. Część inwestycji może negatywnie oddziaływać na środowisko, **ale będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i przejściowe związane z prowadzeniem określonych prac inwestycyjnych. Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu ukierunkowane są na poprawę jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy;**

3. **cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko** – na obszarze Gminy Zbąszynek występują obszary chronione, stanowiące walory krajobrazowo-przyrodnicze obszaru, do których należą: rezerwat przyrody (Kręcki Łęg), obszar chronionego krajobrazu (Rynny Obrzycko-Obrzańskie), trzy obszary Natura 2000 (Rynna Jezior Obrzańskich, Dolina Leniwej Obry, Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry), pomniki przyrody i użytek ekologiczny (Samsonki).
- a) **obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu** – dokument obejmuje obszar Gminy Zbąszynek. Obowiązek uzgadniania wszelkich prac inwestycyjnych w ww. strefie ze służbami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków eliminuje wystąpienie negatywnego wpływu przewidzianych inwestycji na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Prace związane z realizacją projektów zostaną przeprowadzone w sposób wywierający minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze;
- b) **formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym** - na obszarze Gminy Zbąszynek występują obszarowe formy ochrony przyrody, do których należą: rezerwat przyrody (Kręcki Łęg), obszar chronionego krajobrazu (Rynny Obrzycko-Obrzańskie), trzy obszary Natura 2000 (Rynna Jezior Obrzańskich, Dolina Leniwej Obry, Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry), pomniki przyrody i użytek ekologiczny (Samsonki).